

Nr 179.

Av herr **Johansson** i Bro m. fl., om skrivelse till Kungl. Maj:t angående höjd pensionsålder för manliga folkskollärare m. fl. befattningshavare.

I samma mån antalet lärare vid våra folkundervisningsanstalter ökas, blir frågan om kostnaderna för deras pensionering av alltmera allvarlig ekonomisk betydelse. Särskilt under nu rådande ekonomiska förhållanden framstår det som en bjudande nödvändighet att tillse, att kostnaderna för detta lika väl som för andra ändamål ej bliva större än vad som verkligen är behövt.

Det kan härvid ej undgå att tilldraga sig uppmärksamhet, att nu gällande *Reglemente för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.* den 31 december 1919 visserligen medfört en skärpning av villkoren för folkskollärares pensionering, men att bestämmelserna däri alltjämt innehålla alltför låga fordringar och därför äro alltför ofördelaktiga ur det allmännas synpunkt.

Enligt nu gällande regler har manlig folkskollärare rätt att avgå med full pension vid 60 års ålder och 33 tjänsteår. Han är dessutom skyldig att avgå vid nyssnämnda ålder, eller 60 år, men kan erhålla rätt att kvarstå i tjänsten, för så vitt folkskoleinspektören tillstyrker bifall härtill.

Inga som hälst bärande skäl kunna numera anföras för att manliga folkskollärare och med dem jämställda manliga befattningshavare skola pensioneras vid lägre ålder än andra manliga lärare. Såväl i folkskolor som ännu mera i högre folkskolor undervisas årsklasser av barn, vilka äro lika gamla som barn i kommunala mellanskolor eller realskolor. Manliga lärare vid kommunala mellan-

skolor och vid statens läroverk pensioneras emellertid först vid 65 års ålder.

Vid nuvarande brist på folkskollärare synes det ur skolans synpunkt vara ett betänkligt slöseri med arbetskraft att medge manlig folkskollärare pensionering vid lägre levnadsålder än andra lärare. Visserligen motverkas den ökning av bristen på utbildade lärare, som härav vållas, i viss mån därigenom att pensionerade folkskollärare i stor utsträckning tjänstgöra som vikarier, men denna anordning måste betecknas som oegentlig och som en olämplig sammanblandning av pension och avlöning.

Ur rent ekonomisk synpunkt är det därjämte givetvis ett oklokt användande av allmänna medel att utbetala pension till personer, som ännu äro i besittning av sin arbetskraft. Ju mera genomsnittsåldern för vårt folk stiger, desto mera betungande blir det för det allmänna att medgiva pension vid alltför låg levnadsålder.

Inom medicinska kretsar framträder dessutom den meningen alltmera stadgad, att i samband med den stegrade genomsnittsåldern i vårt land står även en förlängning av den arbetsdugliga tiden av människans liv.

Vad ovan anförts i fråga om pensionsåldern har avsett manlig folkskollärare. I fråga om kvinnlig folkskollärare synes anledning ej finnas att upptaga frågan om hennes pensionsålder, vilken för närvarande är 60 år, så länge pensionslagens bestämmelse om 60 års ålder såsom villkor för pension åt kvinnlig civil befattningshavare i statstjänst alltjämt bibehåller sin nuvarande ställning som huvudregel.

Då det både ur ideella och ekonomiska synpunkter är lämpligt, att det allmänna utnyttjar befattningshavares förmåga och arbetsduglighet, så länge den förefinnes, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa,

att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning

a) rörande lämpligheten att ändra bestämmelserna om manliga folkskollärares och med dem jämställda manliga befattningshavares pensionering på det sätt, att den levnadsålder, som för dem för närvarande medför rätt och skyldighet att avgå med full pension, höjes,

b) rörande de ändringar i övriga pensionsbestämmelser, som i samband härmed kunna visa sig påkallade.

Stockholm den 30 januari 1922.

A. J. Johansson,
Bro.

K. A. Westman
i Brobygård.

Joh. Johansson
i Kälkebo.

Janne Nilsson,
Köinge.

M. L. Petersson,
Broaryd.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.

Carl Johanson,
Hörninge.

